1498b/09.09.2026

Parlamentul României
Senat

INTERPELARE

Adresată: **Ministrului Educației și Cercetării**
Din partea: Senator **Rodica CUȘNIR**
Circumscripția electorală: nr. 35 – Suceava
Grup parlamentar: PACE - Întâi România
Ședința Senatului din data de: 09.09.2026

Obiectul interpelării: Bacalaureatul 2030, egalitatea de șanse și riscul extinderii economiei nedeclarate a meditațiilor

Stimate domnule ministru,

Bacalaureatul 2030 este prezentat de Ministerul Educației drept un examen mai bine corelat cu profilul elevului, cu noul curriculum și cu competențele pe care liceul trebuie să le formeze. Prima generație căreia i se va aplica această arhitectură este deja în clasa a IX-a.

Dincolo de obiectivele declarate ale reformei, există însă o realitate pe care statul are obligația să o măsoare înainte de a crește complexitatea unui examen național: dependența unei părți importante a familiilor de pregătirea particulară.

Meditațiile reprezintă o activitate legală atunci când este desfășurată cu respectarea obligațiilor fiscale. Problema de politică publică apare atunci când pregătirea suplimentară încetează să fie o alegere și devine, în percepția elevului și a familiei, condiția necesară pentru a face față unui examen organizat de stat. Problema fiscală apare atunci când o parte a acestei activități economice se desfășoară în afara circuitului fiscal.

În această situație, reforma Bacalaureatului trebuie analizată și dintr-o perspectivă despre care se vorbește prea puțin: ce piață economică produce în jurul copilului un examen național și cât din costul pregătirii pe care statul o solicită este suportat, în realitate, de familie?

Elevii care au intrat în clasa a IX-a în septembrie 2026 sunt prima generație a noului curriculum și a Bacalaureatului 2030. Au început liceul în condițiile în care manualele corespunzătoare noului curriculum nu erau încă disponibile integral, profesorii fiind chemați să gestioneze o perioadă de tranziție. În același timp, acești elevi cunosc deja arhitectura unui examen care presupune evaluarea mai multor categorii de competențe și probe diferențiate în funcție de parcursul liceal.

Într-un asemenea context, trebuie să ştim dacă Ministerul a evaluat riscul ca incertitudinea curriculară, diferenţele dintre şcoli, pregătirea neuniformă a profesorilor şi complexitatea evaluării să împingă familiile către un volum şi mai mare de pregătire particulară.

Aceasta este o problemă de egalitate de şanse.

O familie cu resurse financiare poate cumpăra ore suplimentare la limba română, matematică, limbi străine sau alte discipline relevante pentru examen. O familie cu venituri reduse depinde într-o măsură mult mai mare de ceea ce oferă şcoala publică. În faţa examenului organizat de stat, copiii acestor familii sunt însă evaluaţi după aceleaşi standarde.

Dacă atingerea standardului impus de sistem ajunge să fie facilitată substanţial de o investiţie privată constantă a familiei, egalitatea juridică în faţa examenului riscă să ascundă o inegalitate materială în pregătirea pentru examen.

Există şi o dimensiune fiscală pe care Guvernul trebuie să o privească în ansamblu. Statul reglementează veniturile provenite din meditaţii şi solicită declararea şi impozitarea lor. În consecinţă, statul trebuie să cunoască dimensiunea fenomenului pe care propriul sistem educaţional îl generează sau îl stimulează şi să poată evalua diferenţa dintre activitatea fiscalizată şi economia nedeclarată construită în jurul pregătirii şcolare.

În aceste condiţii, vă solicit să comunicaţi dacă Ministerul Educaţiei şi Cercetării a realizat, anterior stabilirii arhitecturii Bacalaureatului 2030 şi aprobării programelor de examen, un studiu de impact privind efectul noilor cerinţe asupra cererii de meditaţii şi pregătire particulară şi, în cazul existenţei unui asemenea studiu, să prezentaţi concluziile acestuia.

Vă solicit să precizaţi ce date deţine Ministerul privind numărul sau proporţia elevilor de liceu care apelează la meditaţii, disciplinele pentru care se solicită cel mai frecvent pregătire particulară, numărul mediu de ore şi costul suportat de familii, precum şi diferenţele existente în funcţie de venitul familiei, mediul de rezidenţă şi profilul liceului.

Vă solicit să precizaţi dacă Ministerul a analizat legătura dintre structura examenelor naţionale şi dezvoltarea pieţei meditaţiilor şi dacă există o evaluare privind măsura în care actualele examene pot fi pregătite exclusiv prin activitatea desfăşurată în şcoala publică.

În ceea ce priveşte Bacalaureatul 2030, solicit să precizaţi ce măsuri concrete vor garanta că un elev care participă la cursuri şi îşi îndeplineşte obligaţiile şcolare poate dobândi în cadrul şcolii toate competenţele necesare promovării examenului, fără ca familia sa să fie constrânsă economic să cumpere pregătire suplimentară.

Solicit să precizaţi dacă Ministerul a analizat impactul noilor programe asupra volumului de pregătire individuală necesar elevului şi dacă programele şi modelele de evaluare au fost pilotate pe elevi care nu beneficiază de meditaţii.

Vă solicit, de asemenea, să comunicaţi dacă Ministerul Educaţiei a solicitat sau intenţionează să solicite Ministerului Finanţelor şi Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală date agregate privind veniturile declarate din activitatea de meditaţii, evoluţia acestora şi numărul persoanelor care declară asemenea venituri, pentru a putea construi o imagine reală asupra dimensiunii economice a fenomenului.

Consider necesară şi o analiză interinstituţională asupra componentei nedeclarate a acestei pieţe. Nu pentru a transforma profesorul în suspect, ci pentru a înţelege un fenomen social şi economic pe care familiile îl cunosc foarte bine, iar statul îl măsoară insuficient.

Atunci când sute de mii de elevi se pregătesc pentru examene naționale, întrebarea privind costul real al acestei pregătiri devine o problemă de politică publică. Câți bani cheltuiesc familiile? Ce parte din această activitate este fiscalizată? Ce diferență există între copiii care își permit pregătire particulară și cei care nu și-o permit? În ce măsură sistemul public poate compensa această diferență?

Vă solicit să precizați ce programe gratuite de pregătire intenționează Ministerul să asigure în școli pentru Bacalaureatul 2030, cu ce finanțare, începând din ce an, pentru ce categorii de elevi și prin ce mecanism va fi garantat accesul inclusiv în comunitățile rurale și în unitățile de învățământ cu rezultate educaționale reduse.

Solicit, totodată, să precizați dacă va exista o platformă publică și gratuită care să conțină integral materia relevantă, modele de subiecte, bareme, exerciții, explicații și instrumente de autoevaluare, astfel încât accesul la pregătirea pentru un examen național să nu depindă de posibilitatea financiară a familiei de a cumpăra asemenea resurse.

Bacalaureatul este un examen organizat de stat. Din acest motiv, statul trebuie să poată demonstra că școala pe care o finanțează oferă elevului o cale reală și suficientă pentru a-l promova.

Altfel, apare un paradox pe care Guvernul trebuie să îl explice: statul stabilește programa, organizează examenul și fixează standardul, iar familia ajunge să cumpere din propriul venit pregătirea suplimentară necesară pentru a răspunde acelui standard, uneori într-o economie fiscalizată, alteori într-un circuit pe care același stat nu îl poate cuantifica.

Bacalaureatul 2030 poate reprezenta o reformă numai dacă modernizarea examenului este însoțită de modernizarea condițiilor în care copilul se pregătește pentru el.

De aceea, întrebarea centrală a prezentei interpelări este următoarea:

Poate Ministerul Educației să garanteze că Bacalaureatul 2030 va putea fi pregătit, la standardul cerut de stat, prin școala publică, fără ca meditația plătită să devină condiția economică neoficială a succesului la un examen național?

Solicit răspuns scris, cu prezentarea datelor, studiilor de impact și măsurilor avute în vedere de Ministerul Educației și Cercetării.

Senator
Rodica CUȘNIR